श्री ५ को सरकार
परराष्ट्र मंत्रालयको सूचना

अवैतनिक वाणिज्यदूत सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०६१

अवैतनिक वाणिज्यदूत सम्बन्धी नियमावली, २०३९ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०१३ को दफा २ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले देहायका नियमहरु बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यी नियमहरुको नाम "अवैतनिक वाणिज्यदूत सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०६१" रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. अवैतनिक वाणिज्यदूत सम्बन्धी नियमावली,२०३९ को नियम २ मा संशोधन:अवैतनिक वाणिज्यदूत सम्बन्धी नियमावली, २०३९ (यसपछि "मूल नियमावली" भनिएको) को नियम २ को,-

(१) खण्ड (घ) र (ङ) को सट्टा देहायका खण्ड (घ) र (ङ) राखिएका छन्:-

"(घ) "वाणिज्य क्षेत्र" भन्नाले वाणिज्य सम्बन्ध सम्बन्धी काम गर्न श्री ५ को सरकारले अवैतनिक वाणिज्यदूतलाई तोकेको कुनै राष्ट्रको कुनै क्षेत्र सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "अवैतनिक वाणिज्यदूत" भन्नाले कुनै किसिमको पारिश्रमिक नपाउने गरी नियुक्ति हुने वाणिज्यदूत तथा महावाणिज्यदूत सम्झनु पर्छ र सो शब्दले उपवाणिज्यदूतलाई समेत जनाउँनेछ ।"

(२) खण्ड (ज) पछि देहायको खण्ड (झ) थपिएको छ :-

"(झ) "स्वीकार गर्ने राज्य (रिसीभिङ्ग स्टेट)" भन्नाले यस नियमावली बमोजिम नियुक्ति भएको अवैतनिक वाणिज्यदूत रहने मुलुक सम्झनु पर्छ ।"

३. मूल नियमावलीको नियम ३ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ३ को सट्टा देहायको नियम ३ राखिएको छ :-

"३. अवैतनिक वाणिज्यदूतको नियुक्ति : (१) श्री ५ को सरकारले राजदूतको सिफारिशमा अवैतनिक वाणिज्यदूत नियुक्ति गर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम नियुक्त भएको व्यक्तिले प्रशंसनीय काम गरेको छ भन्ने कुरा श्री ५ को सरकारलाई लागेमा राजदूतको सिफारिशमा दुई वर्ष पछि निजलाई अवैतनिक महावाणिज्यदूतमा नियुक्ति गर्न सकिनेछ ।

(३) अवैतनिक महावाणिज्यदूत वा अवैतनिक वाणिज्यदूतले आफ्नो वाणिज्य क्षेत्रमा अवैतनिक उपवाणिज्यदूत नियुक्ति गर्न आवश्यक भएको कारण देखाई श्री ५ को सरकार समक्ष अनुरोध गरेमा राजदूतको सिफारिशमा अवैतनिक उपवाणिज्यदूत नियुक्ति गर्न सक्निनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(४) यस नियममा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायका आधारमा कुनै व्यक्तिलाई पहिलो पटक नै अवैतनिक महावाणिज्यदूत पदमा नियुक्ति गर्न उपयुक्त भएको सिफारिश राजदूतबाट प्राप्त भएमा श्री ५ को सरकारले त्यस्तो व्यक्तिलाई पहिलो पटक नै अवैतनिक महावाणिज्यदूतमा नियुक्ति गर्न सक्नेछ :-

(क) स्वीकार गर्ने राज्यमा निजले प्राप्त गरेको ख्याति वा प्रतिष्ठा,

(ख) नेपाल अधिराज्य प्रति निजको सद्भावना,

(ग) नेपाल अधिराज्य र स्वीकार गर्ने राज्य बीच सरकारी वा गैर सरकारी क्षेत्रमा आर्थिक तथा व्यापारिक सम्बन्ध अभिवृद्धि गर्न निजले पु-याएको योगदान,

(घ) नेपाल अधिराज्यको सम्बन्धमा निजले गरेको अध्ययन वा अनुसन्धान र निजको नामबाट प्रकाशित कृतिको स्तर,

(ङ) स्वीकार गर्ने राज्य वा अन्तर्राष्ट्रिय मञ्च वा समुदायमा नेपाल अधिराज्यको प्रतिष्ठा वा छवि प्रवर्धन गर्न निजले पु-याएको योगदान ।"

४. मूल नियमावलीमा नियम ३क.थप: मूल नियमावलीको नियम ३ पछि देहायको नियम ३क. थपिएको छ:-

"३क. अवैतनिक वाणिज्यदूतको योग्यता: नियम ३ बमोजिम अवैतनिक वाणिज्यदूतमा नियुक्ति हुने व्यक्तिको योग्यता देहाय बमोजिम हुनु पर्नेछ:-

(क) पच्चीस वर्ष उमेर पूरा भएको,

(ख) कुनै व्यापार, व्यवसाय वा पेशामा संलग्न रही स्वीकार गर्ने राज्यमा ख्याति प्राप्त व्यक्तिको हैसियत भएको,

(ग) उच्च नैतिक चरित्र भएको,

(घ) नेपाल अधिराज्य प्रति सद्भावना भएको ।"

५. मूल नियमावलीको नियम ७ मा संशोधन :मूल नियमावलीको नियम ७ को उपनियम (३) झिकिएको छ ।

६. मूल नियमावलीको नियम ९ मा थप : मूल नियमावलीको नियम ९ को उपनियम (३) पछि देहायको उपनियम (३क) थपिएकोछ :-

"(३क) अवैतनिक वाणिज्यदूतले आफू नियुक्ति भएको वाणिज्य क्षेत्रको उपयुक्त स्थानमा स्वीकार गर्ने राज्यको स्वीकृति लिई नेपाल अधिराज्यको अवैतनिक वाणिज्यदूतको कार्यालय खडा गरी सोको जानकारी राजदूत तथा मन्त्रालयलाई दिनु पर्नेछ र त्यस्तो कार्यालय भवनमा निजले नेपाल अधिराज्यको झण्डा प्रयोग गर्न सक्नेछ ।"

७. मूल नियमावलीको नियम १० मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम १० को,

(१) उपनियम (१) पछि देहायको उपनियम (१क) थपिएको छ :-

"(१क) उपनियम (१) को सर्वसामान्यतामा प्रतिकूल असर नपर्ने गरी अवैतनिक वाणिज्यदूतले स्वीकार गर्ने राज्यको कानूनको अधीनमा रही देहायका काम गर्नु पर्नेछ :-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(क) नेपाल अधिराज्य र स्वीकार गर्ने राज्य बीच द्विपक्षीय व्यापार प्रवर्द्धन गर्न वस्तु व्यापारका नयाँ क्षेत्रको पहिचान गरी मन्त्रालय र सरकारी तथा गैर सरकारी क्षेत्रका सम्बद्ध निकायलाई जानकारी गराउने,

(ख) नेपाल अधिराज्य भित्र प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी गराउन वा बढाउन आवश्यक काम गर्ने,

(ग) स्वीकार गर्ने राज्यभित्र वैदेशिक रोजगारका अवसर भए सो को पहिचान गरी मन्त्रालयलाई जानकारी गराउने र नेपाल अधिराज्यको जनशक्तिलाई स्वीकार गर्ने राज्यमा रोजगारी उपलब्ध गराउन आवश्यक पहल गर्ने,

(घ) स्वीकार गर्ने राज्य वा अन्य मुलुकका नागरिकलाई नेपाल भ्रमण गर्न प्रोत्साहन गरी नेपालको पर्यटन विकासलाई प्रवर्द्धन गर्ने,

(ङ) स्वीकार गर्ने राज्यमा अति कम विकसित वा विकासोन्मुख मुलुकको सम्बन्धमा कुनै वस्तुको सहुलियतपूर्ण प्रवेशको व्यवस्था भए त्यस्तो प्रवेश नेपाली वस्तुको हकमा लागु गर्न वा सोको परिमाण बढाउन स्वीकार गर्ने राज्यसंग पहल गर्न राजदूतलाई अद्यावधिक रुपमा परामर्श दिने,

(च) नेपाल अधिराज्य र स्वीकार गर्ने राज्य बीच आर्थिक, व्यापारिक, सांस्कृतिक तथा वैज्ञानिक सम्बन्ध तथा सहयोगको अभिवृद्धिका लागि गर्नु पर्ने कारवाहीको वारेमा राजदूतलाई जानकारी गराई सो सम्बन्धमा आवश्यक परामर्श दिने,

(छ) स्वीकार गर्ने राज्यमा रहेका गैर आवासीय नेपाली तथा तिनीहरुको कुनै प्रतिनिधि संस्था भए त्यस्तो संस्थासंग नियमित सम्पर्कमा रही नेपालको सामाजिक तथा आर्थिक विकासमा निजहरुलाई संलग्न गराउन आवश्यक पहल गर्ने,

(ज) नेपाल अधिराज्यमा रहेका निजी क्षेत्रका उद्योग, वाणिज्य वा पर्यटन क्षेत्रका प्रतिनिधि संस्था र स्वीकार गर्ने राज्यका त्यस्ता संस्था बीच सम्पर्क विन्दूको रुपमा काम गर्ने,

(झ) स्वीकार गर्ने राज्यमा उपलब्ध कुनै क्षेत्रको अत्याधुनिक प्रविधि नेपाल भित्र्याउन आवश्यक भएमा सो सम्बन्धमा राजदूतसंग परामर्श गरी आवश्यक पहल गर्ने,

(ञ) नेपाल अधिराज्य र स्वीकार गर्ने राज्य बीच आर्थिक, वाणिज्य, सांस्कृतिक वा विज्ञान तथा प्रविधिको क्षेत्रमा आपसी सहयोग बढाउन श्री ५ को सरकारले तोकेको अन्य कुनै काम गर्ने ।"

(२) उपनियम (२) को सट्टा देहायको उपनियम (२) राखिएको छ :-

"(२) अवैतनिक वाणिज्यदूतले नेपाल अधिराज्यको परराष्ट्र, आर्थिक, वाणिज्य, औद्योगिक, पर्यटन, वैदेशिक रोजगार तथा वैदेशिक लगानी सम्बन्धी नीतिको अध्ययन गरी सोको जानकारी स्वीकार गर्ने राज्यमा सरोकार राख्ने व्यक्ति वा संस्थालाई गराउनु पर्नेछ ।"

(३) उपनियम (२) पछि देहायको उपनियम (२क) थपिएको छ :-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

सत्य विभाग, सिंहदरबार

"(२क) अवैतनिक वाणिज्यदूतले उपनियम (२) को प्रयोजनका लागि स्वीकार गर्ने राज्यका व्यापार, वैदेशिक रोजगारदाता तथा गैर आवासीय नेपाली तथा सम्बन्धित क्षेत्रका प्रतिनिधिहरुसंग आवश्यकता अनुसार छलफल, भेटघाट र परामर्श बैठक गर्न सक्नेछ ।"

(४) उपनियम (५) को सट्टा देहायको उपनियम (५) राखिएको छ :-

"(५) अवैतनिक वाणिज्यदूतले नेपाल अधिराज्य भ्रमण गर्न चाहने विदेशीलाई श्री ५ को सरकारले समय समयमा तोकेको भिसा दस्तुर लिई पर्यटक भिसा प्रदान गर्न सक्नेछ ।

तर वाणिज्य क्षेत्र रहेका मुलुकका पूर्व राष्ट्राध्यक्ष, पूर्व सरकार प्रमुख, पूर्व परराष्ट्र मन्त्री, ख्याति प्राप्त तथा प्रतिष्ठित व्यक्ति वा पूर्व अवैतनिक वाणिज्यदूतलाई मन्त्रालय वा राजदूतको पूर्व स्वीकृति लिई निःशुल्क (ग्याटिस) भिसा प्रदान गर्न सक्नेछ ।"

(५) उपनियम (७) को सट्टा देहायको उपनियम (७) राखिएको छ :-

"(७) अवैतनिक वाणिज्यदूतले उपनियम (६) बमोजिम प्राप्त हुन आउने रकममा सेवा शुल्क वापत बीस प्रतिशत थप रकम लिन सक्नेछ र त्यसरी प्राप्त गरेको थप रकम निजले कार्यालय संचालन, व्यापार तथा पर्यटन प्रवर्धनात्मक कार्यमा समेत खर्च गर्न सक्नेछ ।"

(६) उपनियम (७) पछि देहायको उपनियम (७क) थपिएको छ :-

"(७क) अवैतनिक वाणिज्यदूतले उपनियम (६) बमोजिम प्राप्त हुने रकम प्रत्येक तीन महिनामा राजदूतलाई बुझाउनु पर्नेछ र राजदूतले त्यसरी प्राप्त भएको रकम आफू वहाल रहेको राजदूतावासको राजश्व खातामा आम्दानी बाँधी सोको जानकारी मन्त्रालयलाई दिनु पर्नेछ ।"

८. मूल नियमावलीको नियम ११ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ११ को सट्टा देहायको नियम ११ राखिएको छ :-

"११. अवैतनिक वाणिज्यदूतको कार्य सम्पादन मूल्यांकन : (१) राजदूतले प्रत्येक आर्थिक वर्षको पहिलो तीन महिनाभित्र अवैतनिक वाणिज्यदूतको कार्य सम्पादनको स्तर मूल्यांकन गरी श्री ५ को सरकारमा पठाउनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम कार्य सम्पादनको स्तर मूल्यांकन गर्दा देहायका कुरालाई आधार लिइनेछ:-

(क) निजले एक वर्षमा सम्पादन गरेको कामको समग्र विवरण,

(ख) भिसा जारी गर्दा प्राप्त गरेको दस्तुरको रकम र श्री ५ को सरकारलाई सो बापत प्राप्त भएको राजश्वको परिमाण,

(ग) यस नियमावली बमोजिम निजले पठाउनु पर्ने प्रतिवदेन,

(घ) नेपाल अधिराज्यमा भ्रमण गर्ने पर्यटक प्रति निजले गरेको व्यवहार, र

(ङ) वाणिज्य क्षेत्रमा भ्रमण गर्ने नेपाली नागरिक प्रति निजले देखाएको व्यवहार ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम कार्य सम्पादनको स्तर मूल्यांकन गर्दा उत्कृष्ट देखिएको अवैतनिक वाणिज्यदूतलाई श्री ५ को सरकारले उपयुक्त ठहराए बमोजिम सम्मान गर्न सक्नेछ र कार्य सम्पादनको स्तर सन्तोषजनक नदेखिएको अवैतनिक वाणिज्यदूतलाई श्री ५ को सरकारले पुनर्नियुक्ति नगर्न सक्नेछ ।

९. मूल नियमावलीको नियम १३ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम १३ मा रहेका "कुन हदसम्म सुविधा र उन्मुक्ति दिने भन्ने कुरा" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "दिइने सुविधा, सहुलियत र उन्मुक्ति महासन्धिको धारा ७१ को अधीनमा रही" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

१०. मूल नियमावलीमा नियम १५क. थप : मूल नियमावलीको नियम १५ पछि देहायको नियम १५क. थपिएको छ :-

"१५क. परामर्श बैठक बोलाउन सक्ने : (१) राजदूतले आफू नियुक्ति भएको मुलुक वा मुलुकहरुमा नियुक्त अवैतनिक वाणिज्यदूतहरुको परामर्श बैठक समय समयमा बोलाउन सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम बोलाइएको बैठकमा नेपाल अधिराज्य र अवैतनिक वाणिज्यदूत नियुक्ति भएको वाणिज्य क्षेत्र बीच आर्थिक, व्यापारिक, वाणिज्य, सांस्कृतिक तथा विज्ञान तथा प्रविधि सम्बन्धी सम्बन्धको समीक्षा गर्नु पर्नेछ ।

(३) राजदूतले उपनियम (२) बमोजिम भएको समीक्षाको प्रतिवदेन मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।"

११. खारेजी: मूल नियमावलीको नियम ८ खारेज गरिएको छ ।

आज्ञाले,
मधुरमण आचार्य
श्री ५ को सरकारको सचिव

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

श्री ५ को सरकार
अर्थ मन्त्रालयको
सूचना १

श्री ५ को सरकारले आर्थिक अध्यादेश, २०६१ को दफा २० ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल दक्षिण कोरियाबीच दौत्य सम्बन्ध स्थापना भएको ३० औं वार्षिकोत्सवको उपलक्ष्यमा कोरिया सरकारले श्री ५ को सरकारलाई उपहार स्वरुप प्रदान गर्ने देहायका मूल्य भएका गाडी तथा गाडीका स्पेयर पार्टस र कम्प्यूटरहरु आयात गर्दा १ प्रतिशत भन्सार महसुल लिई बाँकी भन्सार महसुल तथा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिने निर्णय गरेकोले यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

क.सं.	विवरण	चेसिस नं.	संख्या	इञ्जिन नं.	रङ्ग	मूल्य अमेरिकी डलर
1	Kia Pregio (Micro Bus)	KNHTR 731257185348	1	J2 402 164	Clear Silver	9958/-
2	Kia Pregio (Micro Bus)	KNHTR 731257185349	1	J2 401814	Clear Silver	9958/-
3	Sedan Chairman	KPTR1C 19S5P060973	1	16299422027153	LAE	32750/-
4	Spare Parts: (126 Kg.) (Chairman Limousine)		75 items of Spare Parts for Ssang young vehicles			2943.70

सूचना २

श्री ५ को सरकारले आर्थिक अध्यादेश, २०६१ को दफा २० ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी पाँचखाल सामुदायिक विकास केन्द्रलाई Touch Ireland नामक संस्थाले Ireland बाट सहयोग स्वरुप प्राप्त हुने युरो १५,०००।- मूल्य बराबरको फर्निचर, औषधि उपचारमा प्रयोग हुने औजार, ह्वील चियर, पुस्तक, कलम र कपडाहरुमा १ प्रतिशत भन्सार महसुल लिई बाँकी भन्सार महसुल तथा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिने निर्णय गरेकोले यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

सूचना ३

श्री ५ को सरकारले आर्थिक अध्यादेश, २०६१ को दफा २० ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी ग्रुप ४ फाल्का प्रा.लि. मार्फत काठमाडौं महानगरपालिकालाई प्राप्त हुने अग्नि नियन्त्रक सूट स्थानीय विकास मन्त्रालयले समन्वय गरी महानगरपालिका मार्फत विभिन्न नगरपालिकालाई वितरण गरिने अमेरिकी डलर १०,०००।- मूल्य बराबरको १२० सेट सुट आयात गर्दा १ प्रतिशत भन्सार महसुल लिई बाँकी भन्सार महसुल तथा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिने निर्णय गरेकोले यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

आज्ञाले,
प्रमोदकुमार कार्की
सह-सचिव

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार, काठमाडौंमा मुद्रित । मूल्य: रु. ५।-
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।